

Med svensk hjälp renas dansk sopförbränning

Sopförbränningsanläggningen Måbjergværket i Holsterbro på Jylland uppgraderas för i storleksordningen 90 miljoner danska kronor. Det är den danska energijätten Elsam som står bakom investeringen. Merparten av det guldkantade kontraktet har gått till ett Göteborgsföretag.

Vid ofullständig förbränning av sopor bildas dioxiner. Det är ett av världens farligaste miljögifter och ett av de mest cancerframkallande ämnen som finns.

I dag släpps dioxinen från soporna rakt ut i luften från Måbjergværkets anläggning. Nya EU-direktiv sätter nu stopp för hälsofaran och har satt gränsvärdet för utsläpp till högst 0,1 nanogram per normal kubikmeter rökgas.

Patentsökt

Verkets befintliga rökgasanläggning ska kompletteras med ytterligare en skrubber baserad på adioxteknologi, utvecklad av Götaverken Miljö. Denna utveckling har skett i samarbete med ett forskningscenter i Karlsruhe, Tyskland. Teknologin är patentsökt och finns redan installerad vid sopförbränningsanläggningar i Sverige, Danmark och Frankrike.

De gamla skrubberna i Måbjergværket klarar att rena kloridutsläppen, men inte dioxiner och svavel. Uppgraderingen av verket inkluderar också en modifiering av tidigare skrubbar.

Idén bakom den nya skrubbern innebär att den är fylld med fyllkroppar av koldopad plast för absorption av dioxin. Skrubbern blir 4,8 meter i diameter och får en höjd på 30 meter.

Genombrott

Anders Lorén är projektchef på det anlitate Göteborgsföretaget Götaverken Miljö. Han berättar att konstruktionsarbetet med den nya skrubbern startade i oktober förra året. I december i år beräknas arbetet vara slutfört.

– Affären är ett genombrott för vår adioxteknologi, säger Anders Lorén.

Den danska sopförbränningsanläggningen Måbjergværket rustas upp för att klara EU:s nya direktiv gällande hälsofarliga utsläpp. Energibolaget Elsam ska också uppgradera fyra andra liknande anläggningar i Danmark. Foto: Elsam

Utöver Götaverken Miljö's arbete kommer Elsam lägga åtskilliga miljoner i anläggningen under 2005.

– Vi ska installera kvävedioxidrening samt startbrännare som följer kraven i EU-direktiven, säger Christian Morgen, projektledare för uppgraderingen på den danska energibolagets dotterbolag Elsam Engineering.

Måbjergværket driftsattes år 1994. Den har en sopförbränningsanläggning och en biomassadel. Anläggningen har två pannor för sopeldning. Respektive linje har en kapacitet att förbränna 20 ton sopor per timme.

Varje panna är i dag försedd med en våt rökgasrening bestående av elfilter, skrubber för kloridrening och rökgasåtervärmare.

Störst i Danmark

Elsam är Danmarks största elproducent. Företaget dominerar helt elmarknaden på Jylland och Fyn. Än

har de inte gett sig på lukrativa Själland - mycket beroende på den danska elmarknaden avreglering så sent som bara för tre år sedan.

Elsam producerar både el- och fjärrvärme på 20 kraftvärmeverk, varav 5 är delägda. Därutöver ingår på 6 sopförbränningsanläggningar. En stor del av produktionen exporteras till Norge, Sverige och Tyskland. Exporten går via de europeiska elbörserna.

Vidare producerar Elsam el på cirka 500 vindkraftverk. De finns över hela Fyn och Jylland samt i Kattegatt och Nordsjön. Därutöver producerar Elsam också el i Polen. I Polen har bolaget den största vindkraftparken.

Elsam omsatte under 2002 nästan sex miljarder danska kronor och sys-selsatte drygt 1 400 anställda.

Totalt producerade Elsam år 2002 13,3 terrawattimmar el och 38 petrajoule fjärrvärme. Det motsvarar 36 procent av den danska elproduktio-

nen och 49 procent av den danska fjärrvärmeförbrukningen.

AV SVEN WETTERGRUND

FLER BILDER!

